

Interní Protikorupční program

Druh vnitřního předpisu	Směrnice ředitelky č. 2/2025 – aktualizace 2/2026
Název	Interní Protikorupční program
Vydává	Ředitel
Platí pro	MUSEum+. Industriální muzeum v Ostravě
Účinnost od	1.7. 2026
Schváleno dne	25. 6. 2026
Ruší vnitřní předpis	-
Provádí vnitřní předpis	-
Anotace	Směrnice stanovuje základní oblasti a činnosti s cílem vytvářet a posilovat protikorupční klima v příspěvkové organizaci MUSEum+
Zpracoval	Ing. Beáta Kapošváry, aktualizace Denisa Machotková
Počet stran	20
Příloha	č. 1 součástí

.....
Ing. Pavel Lazar, MBA
ředitel

Obsah

Obsah.....	2
Seznam použitých zkratek.....	3
Úvod.....	4
Cíle	4
Pojem korupce	4
Vymezení některých pojmů	5
1 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu	6
1.1 Propagace pravidel etiky vedoucími.....	6
1.2 Propagace protikorupčního postoje vedoucími.....	6
1.3 Vzdělávání zaměstnanců	7
2 Transparentnost	8
2.1 Zveřejňování informací o veřejných prostředcích.....	8
3 Řízení korupčních rizik	8
3.1 Hodnocení korupčních rizik	8
4 Oznamování možného protiprávního jednání a ochrana oznamovatelů.....	9
4.1 Systém pro podávání oznámení o možném protiprávním jednání a ochrana oznamovatelů	10
Přílohy.....	11
Příloha č. 1: Vzorová karta rizika	20

Seznam použitých zkratk

CHJ	Centrální harmonizační jednotka Ministerstva financí
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
ID	Identifikátor
IPP	Interní protikorupční program
MK	Ministerstvo kultury
OIAVK	Odbor interního auditu a veřejnosprávní kontroly
RIPP	Rezortní interní protikorupční program
SFK	Státní fond kultury
SPO	Státní příspěvková organizace

Úvod

Účelem protikorupčního programu je stanovení základních oblastí a činností s cílem vytvářet a posilovat protikorupční klima v příspěvkové organizaci MUSEum+, Industriální muzeum v Ostravě.

Protikorupční opatření jsou vypracována a vyhodnocována v návaznosti na strategické vládní a resortní dokumenty, zejména jsou v souladu s Vládní koncepcí boj s korupcí na léta 2023–2026, Akčními plány boje s korupcí pro jednotlivé roky, Rámcovým resortním protikorupčním programem (dostupné na www.korupce.cz) a Resortním interním protikorupčním programem Ministerstva kultury (<https://mk.gov.cz/protikorupcni-program-cs-1261>) a dále v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie a národním prováděcím předpisem – zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů.

Cíle

Obecným cílem je vnášet prostřednictvím průběžně přijímaných opatření do řídicího a kontrolního systému takové prvky, které již svým charakterem v maximální možné míře brání vzniku možného korupčního prostředí.

Hlavním cílem je stanovit riziková místa, funkce a činnosti a vymezit oblasti činností, při kterých by mohlo docházet ke korupci. V souvislosti se zjištěnými korupčními riziky pak definovat zásadní systémové postupy a opatření k jejich minimalizaci.

Díličí cíle sledují:

- snižování motivace zaměstnanců ke korupci a zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení (tj. „vytváření a posilování protikorupčního klimatu“),
- odrazování od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení (tj. „transparentnost“),
- nastavení účinných kontrolních mechanismů a zajištění efektivního odhalování korupčního jednání (tj. „řízení korupčních rizik a monitoring kontrol“),
- minimalizování ztrát způsobených korupčním jednáním a zabránění opakování obdobného korupčního scénáře (tj. „postupy při podezření na korupci“)

Pojem korupce

Korupce je zneužití pravomocí za účelem získání nezaslouženého osobního prospěchu. Korupce je slib, nabídka nebo poskytnutí úplatku nebo jiné neoprávněné výhody s cílem ovlivnit něčí jednání nebo rozhodnutí. Korupcí je také žádost o úplatek a přijetí úplatku. Úplatek může mít majetkovou i nemajetkovou povahu, tj. úplatkem není jen poskytnutí peněz, ale i např. věcí, služeb, resp. protislužeb, výhodných informací atd. Postih korupčního jednání upravuje zejména zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.¹

¹ Trestní zákoník upravuje korupční jednání v § 331 – Přijetí úplatku, § 332 – Podplacení a § 333 – Nepřímé úplatkářství. Ustanovení § 334 – Společné ustanovení pak vymezuje pojmy „úplatek“, „úřední osoba“ a „obstarávání věci obecného zájmu“. Kromě úplatkářství je v právním řádu zakotveno několik dalších skutkových podstat trestných činů, které definují korupční jednání. Jde především o vybrané trestné činy úředních osob podle části druhé hlavy X. dílu 2 trestního zákoníku dle § 329 – Zneužití pravomoci úřední osoby a § 330 – Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti. K trestným činům, které mají znaky korupčního jednání, lze řadit také trestné činy podle § 180 – Neoprávněné nakládání s osobními údaji, § 255 – Zneužití informace v obchodním styku, § 255a – Zneužití postavení v obchodním styku, § 256 – Zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě, § 257 – Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži, § 258 –

Vymezení některých pojmů

„**Etický kodex**“ je etický kodex povinného subjektu i ostatní předpisy týkající se povinnosti dodržovat pravidla etiky platné pro zaměstnance povinného subjektu, zejména služební předpis nejvyššího státního tajemníka č. 3 ze dne 3. října 2023 o pravidlech etiky státních zaměstnanců a usnesení vlády České republiky ze dne 9. května 2012 č. 331 o Etickém kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy.

„**IPP**“ je interní protikorupční program, který vytváří státní příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je nebo u níž funkci zřizovatele vykonává MK a dále Státní fond kultury („SFK“) a Státní fond audiovizí („SFA“).

„**Povinný subjekt**“ je Ministerstvo kultury, státní příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je nebo u níž funkci zřizovatele vykonává MK a SFK a SFA.

„**Organizační celek**“ je sekce, odbor nebo oddělení v rámci povinného subjektu.

„**Oznamovatelem**“ zaměstnanec, jiný zaměstnanec nebo osoba vykonávající dobrovolnickou činnost, odbornou praxi nebo stáž, která oznámí možné protiprávní jednání definované v § 2 odst. 1 zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále také „zákon o ochraně oznamovatelů“).

„**Příslušnou osobou**“ státní zaměstnanec určený na základě § 10 zákona o ochraně oznamovatelů; údaje o příslušné osobě jsou uvedeny na webových stránkách.

„**Rezort**“ je soustava Ministerstva kultury, státních příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je nebo u nichž funkci zřizovatele vykonává MK a SFK a SFA.

„**RIPP**“ je rezortní interní protikorupční program, který vytváří MK.

„**RRIPP**“ je rámcový rezortní interní protikorupční program, který vytváří Ministerstvo spravedlnosti a který představuje základ pro tvorbu RIPP a IPP.

„**Vedoucí**“ je představený ve smyslu zákona o státní službě a vedoucí zaměstnanec ve smyslu zákoníku práce, nevylučuje-li z kontextu něco jiného.

„**Zaměstnanec**“ je státní zaměstnanec ve smyslu zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“), zaměstnanec ve smyslu zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), nevylučuje-li z kontextu něco jiného. Pro účely zveřejňování informací o poradcích a kolektivních poradních orgánech se za zaměstnance nepovažuje zaměstnanec činný na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

„**Zpráva o RIPP/IPP**“ je zpráva povinných subjektů, která obsahuje zhodnocení stavu implementace protikorupčních nástrojů a plán nápravných opatření, systém a rozsah školení, řízení korupčních rizik, počet přijatých oznámení o možném protiprávním jednání podle zákona o ochraně oznamovatelů a výsledky jejich posouzení, počet přijatých oznámení o podezření na korupci ze strany veřejnosti a výsledky jejich

posouzení, pokud je u povinného subjektu takový oznamovací systém zaveden, výsledek hodnocení účinnosti celého protikorupčního programu. MK vypracovává Zprávu o RIPP, SPO, SFK a SFA vypracovávají Zprávu o IPP.

1 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cíl: Snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.

Prostředí, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu, je jedním ze základních pilířů preventivních protikorupčních opatření. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou osvěta, posilování morální integrity zaměstnanců, aktivní propagace pravidel etiky a kontrola dodržování pravidel etiky.

1.1 Propagace pravidel etiky vedoucími

Cílem je vymezit pravidla chování zaměstnanců ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům. Zásadní porušení nastavených pravidel etiky je posuzováno jako porušení zákoníku práce, respektive vnitřních předpisů se všemi důsledky z toho vyplývajících.

Protikorupční opatření – úkoly

1.1.1	Poskytovat v rámci vstupního školení pro nové zaměstnance informace a vysvětlení ve vztahu k pravidlům etiky.
Odpovědnost:	Vedoucí
Termín:	průběžně

1.1.2	Pravidelně připomínat pravidla etiky (např. na poradách útvaru) všem zaměstnancům a průběžně kontrolovat jejich dodržování.
Odpovědnost:	všichni vedoucí
Termín:	Průběžně

1.1.3	Zabezpečit dostupnost aktuálních vnitřních předpisů s pravidly etiky v elektronické sbírce vnitřních předpisů, ke které mají přístup zaměstnanci M+.
Odpovědnost:	Vedoucí
Termín:	Průběžně

1.2 Propagace protikorupčního postoje vedoucími

Mezi povinnosti vedoucích patří prosazování protikorupčních postojů a zajišťování dodržování pravidel etiky. Při své řídicí práci prosazují protikorupční opatření a seznamují podřízené zaměstnance s příklady korupčního jednání. Upozorňují na možná korupční rizika a na způsoby jejich předcházení.

Protikorupční opatření – úkoly

1.2.1	Věnovat prostor problematice boje s korupcí na poradách všech úrovní řízení a aktivně prosazovat protikorupční postoje.
Odpovědnost:	všichni vedoucí
Termín:	průběžně

1.2.2	V případě zjištění korupčního jednání na pracovišti informovat v obecné rovině na poradách všech úrovní řízení o tomto korupčním případu a o přijatých opatřeních, a to až po dokončení šetření předmětného případu.
Odpovědnost:	všichni vedoucí
Termín:	Průběžně

1.2.3	Důsledně provádět řídicí kontrolu a vytvářet tak podmínky minimalizující možné korupční jednání.
Odpovědnost:	všichni vedoucí a zaměstnanci zapojení do procesu řídicí kontroly
Termín:	Průběžně

1.2.4	Klást důraz na důležitost prošetřování podezření na korupci a na vyvození adekvátních kázeňských / disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.
Odpovědnost:	všichni vedoucí
Termín:	Průběžně

1.3 Vzdělávání zaměstnanců

Součástí pravidel vzdělávání je povinnost všech nových zaměstnanců absolvovat vstupní školení. V rámci tohoto školení jsou vybrané části věnovány problematice etických pravidel a boje proti korupci. Zejména se jedná o tyto oblasti:

VZ všech rozsahů, smluvní vztahy obecně, čerpání mzdových prostředků včetně OON, ostatní osobní náklady, dotační prostředky, správa hmotného, nehmotného majetku, vydání osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty.

2 Transparentnost

Cíl: Odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení.

Transparentnost umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státu jak zaměstnanci, tak veřejností. Zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce, a tím odrazuje od korupčního jednání. K budování transparentního prostředí přispívá zveřejňování relevantních informací, zejména o nakládání s veřejnými prostředky.

2.1 Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Transparentnost je naplňována v podmínkách příspěvkové organizace MUSEum+ zejména:

- uveřejňováním dokumentů v souladu se zákonem č. 340/2015 Sb., o registru smluv a zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
- poskytováním a zveřejňováním informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- zveřejňováním zápisů z porad zaměstnancům; vedoucí zaměstnanci jsou povinni seznámit své podřízené s rozhodnutím ředitele a s výsledky porad vedení

3 Řízení korupčních rizik

Cíl: Nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.

Aktivní identifikace a řízení korupčních rizik napomáhá určovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost řídicích a kontrolních mechanismů v těchto oblastech. Jedná se o ty oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném řídicím a kontrolním systému by mohlo docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí. Správně nastavené řídicí a kontrolní mechanismy cíleně brání a snižují rizika negativních jevů.

3.1 Hodnocení korupčních rizik

Hodnocení korupčních rizik je součástí soustavného procesu řízení rizik, které je spolu se správou rizik podmínkou pro fungování přiměřeného a účinného vnitřního kontrolního systému k ujištění o souladu uskutečňovaných operací s právními předpisy, o jejich hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti a o včasných reakcích na rizika a požadavky k odstranění zjištěných nedostatků.

Hodnocení korupčních rizik spočívá v jejich identifikaci, analýze a ohodnocení podle pravděpodobnosti jejich výskytu a dopadu rizika se stanovením stupně jejich významnosti. Za účelem řízení rizik jsou nastaveny vhodné řídicí a kontrolní mechanismy a přijímána organizačními útvary opatření za účelem zmírnění či odstranění identifikovaných rizik.

4 Oznamování možného protiprávního jednání a ochrana oznamovatelů

Cíl: Minimalizovat ztráty způsobené protiprávním jednáním a zavést účinná nápravná opatření.

Bezodkladná reakce na oznámení protiprávního jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Důkladná analýza příčin vzniku protiprávního jednání stejně jako účinná ochrana oznamovatelů před odvetnými opatřeními, je zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu protiprávního jednání.

Postupy při podezření na korupci

Podezření na korupci může zaměstnanec či třetí strana oznámit:

- Osobně či telefonicky jakémukoliv vedoucímu zaměstnanci
- Elektronicky na e-mailové adrese: whistleblowing@museum-plus.cz
- V listinné podobě s označením obálky „Whistleblowing – NEOTVÍRAT“ na adresu: MUSEum+, Vítkovická 3335/15, 703 00 Ostrava-Vítkovice

Jméno osoby (pokud je uvedeno), jež v dobré víře upozorní na možné korupční jednání, nesmí být zveřejněno.

Po podání oznámení následuje řádné posouzení důvodnosti oznámení a jeho pravdivosti příslušnou osobou. Oznamovatel bude vyrozuměn o přijetí oznámení ve lhůtě 7 dnů od jeho podání (pokud oznamovatel výslovně nepožádá, aby o přijetí oznámení vyrozuměn nebyl, nebo je zřejmé, že vyrozuměním by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele). Rovněž bude vyrozuměn o výsledcích posouzení oznámení nejpozději do 3 měsíců od potvrzení přijetí oznámení. Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle směrnice, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.

Osoba, která obdrží oznámení podezření na korupci, je povinna bezodkladně toto oznámit řediteli příspěvkové organizace MUSEum+. Tento posoudí obdržené oznámení a určí pověřenou osobu k prošetření oznámeného podezření na korupci do 30 dnů od jeho obdržení. Osoba pověřená ředitelem vyhotoví o celém průběhu šetření podezření na korupci písemnou zprávu. V případě, že se podezření potvrdí, uvede do zprávy i návrh příslušného opatření, jež má být učiněno a zprávu předloží řediteli příspěvkové organizace MUSEum+. Ten rozhodne o příslušném opatření, jež má být přijato. Pokud se zjistí, že mohlo dojít ke spáchání právního deliktu, neprodleně postoupí oznámení správnímu orgánu příslušnému k jeho projednání.

Na základě prokázaného korupčního jednání jsou k jeho eliminaci dle potřeby přijímána opatření, zaměřená na oblast úpravy vnitřních předpisů, vyvození disciplinárních sankcí a řešení vzniklých škod.

Ochrana oznamovatelů

Podá-li oznamovatel oznámení možného korupčního jednání, nesmí být vůči němu ani dalším fyzickým i právnickým osobám v této souvislosti činěno žádné odvetné opatření, přímé nebo nepřímé zakázané diskriminační jednání, dále nesmí být vystaven z tohoto důvodu hrozbě, nátlaku nebo represí. Odvetným opatřením se pro účely této směrnice rozumí jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané oznámením a které oznamovateli působí nebo může působit neoprávněnou újmu (např.

odvolání, výpověď, diskriminace, ostrakizace, vyžadování lékařského osudku, přeložení, snížení finančního ohodnocení, zásah do práva na ochranu osobnosti apod.)

Oznamovatel je rovněž chráněn před postihem za protiprávní jednání, kterého se dopustil, jak v souvislosti se zjišťováním informací potřebných pro oznámení, tak i samotným oznámením, nejednalo-li se o trestný čin (v těchto případech lze oznamovatele za trestný čin stíhat).

Na stejnou ochranu jako oznamovatelé mají právo i zaměstnanci, u kterých se v rámci prověření oznámených informací neodhalí důvodná pochybnost o jejich korupčním jednání.

4.1 Systém pro podávání oznámení o možném protiprávním jednání a ochrana oznamovatelů

Dne 1. srpna 2023 nabyl účinnosti zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů a doprovodný změnový zákon č. 172/2023 Sb., transponující do českého právního řádu Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie.

Smyslem citovaných zákonů je nastavení právního rámce whistleblowingu a zakotvení pravidel pro předcházení postihu, kterému mohou být oznamovatelé kvůli svému jednání vystaveni. Zákon o ochraně oznamovatelů tak oznamovatele chrání před odvetou (např. před ztrátou zaměstnání, snížením mzdy, šikanou apod.) a povinným subjektům ukládá povinnost zavést a nastavit spolehlivý systém pro oznamování možného protiprávního jednání.

Přílohy

Příloha č. 1: Doporučení k řízení korupčních rizik

Z ustanovení § 25 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém, který je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů. Jedním z těchto systémů je řízení rizik.

Toto doporučení vychází z Metodického pokynu CHJ č. 2 Ministerstva financí ze dne 4. dubna 2016 – Metodika řízení rizik ve veřejné správě (dále jen „Metodika řízení rizik“), zveřejněné na internetové stránce <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/metodicka-podpora-chj/2016/metodicky-pokyn-chj-c-2--metodika-rizeni-24501>, a z Metodického pokynu CHJ č. 11 Ministerstva financí ze dne 31. března 2020 – Vzorová směrnice o řízení rizik ve veřejné správě, zveřejnění na internetové stránce <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/metodicka-podpora-chj/2020/metodicky-pokyn-chj-c-11--vzorova-smerni-39633>.

Korupční rizika se doporučuje řešit v rámci hodnocení rizik povinného subjektu. Toto doporučení není závazné, nicméně představuje návod, jak korupční rizika lépe hodnotit a jak vytvořit mapy korupčních rizik.

1. Řízení korupčních rizik

Řízení korupčních rizik je komplexní proces skládající se z několika fází, které na sebe navazují. Cílem řízení korupčních rizik je jejich identifikace a kvantifikace, a především rozhodnutí o vhodném způsobu zvládání těchto rizik. Jedná se o soustavnou činnost, jejímž účelem je omezit pravděpodobnost výskytu korupčních rizik nebo snížení jejich dopadu.

Aby bylo řízení korupčních rizik účinné, je nutné v první fázi odpovědnými zaměstnanci provést analýzu korupčních rizik, která zahrnuje identifikaci a kvantifikaci hrozeb a stanovení pravděpodobnosti rizika a jeho dopadů. Následně v dalším kroku je provedeno zhodnocení významnosti korupčních rizik, neboť tento krok je podstatný pro určení způsobu jejich zvládání. Je zřejmé, že nemůže být všem rizikům věnována stejná pozornost, proto je důležité tuto míru významnosti korupčních rizik stanovit. V poslední fázi bude následovat rozhodnutí o vhodném způsobu zvládání korupčních rizik.

Při posuzování způsobu taktiky zvládání korupčních rizik je třeba si uvědomit, že ačkoli jsou korupční rizika podmnožinou rizik obecných, jejich zvládání se podstatným způsobem od rizik obecných liší. Z tohoto důvodu je doporučeno stanovit stupnici pro významnost rizika pětistupňovou, oproti třístupňové stupnici použité v Metodice řízení rizik. Pětistupňová stupnice pro určení významnosti rizika představuje toliko doporučení, lze využít i třístupňovou stupnici (případně i jinou s ohledem na potřeby a charakter povinného subjektu).

Cílem systematického řízení korupčních rizik je jejich zvládnutí, které se promítne následně např. do snížení míry významnosti rizika, identifikace nového rizika, nalezení řešení k jeho minimalizaci přijetím vhodnějších opatření.

Řízení rizik (včetně korupčních) je součástí manažerského řízení, tj. je součástí agendy vedoucího. Každý vedoucí řídí rizika ve svém útvaru, resp. ve své činnosti a činnosti svého útvaru. V této souvislosti je nicméně možné delegovat pravomoci vedoucího podle § 9a odst. 1 nebo § 66 zákona o státní službě, či zajištěním dílčích úkolů souvisejících s řízením rizik pověřit jiného podřízeného zaměstnance.

Postupy pro řízení rizik, katalog ani mapa korupčních rizik nejsou zveřejněny na webu. Mohou být pro zaměstnance dostupné na intranetu, tyto materiály mají povahu interního dokumentu. Řízení rizik je vnitřním procesem a je v odpovědnosti vedení povinného subjektu; zveřejnění informace o možných slabínách vnitřního řídicího a kontrolního systému by mělo obdobné účinky, jako by se jednalo o její únik, což je nežádoucí z důvodu vysoké pravděpodobnosti jejího zneužití nebo nesprávné interpretace. Pokud tomu však nebrání zákonné důvody, je možné tyto materiály poskytovat v rámci mezirezortní spolupráce, ovšem při zachování jejich povahy interního dokumentu.

2. Hodnocení korupčních rizik

Základní zásady pro vymezení a ohodnocení korupčních rizik

- a) V rámci každého jednotlivého organizačního celku je vhodné pracovat s několika korupčními riziky. Cílem analýzy není shromáždit co největší soubor korupčních rizik, ale určit taková, která mohou reálně ohrozit chod povinného subjektu nebo jeho organizačních celků a tato efektivním způsobem, pokud možno s využitím již existujících interních aktů řízení, ošetřit.
- b) Při určení **stupně pravděpodobného výskytu** (vzniku) korupčního rizika je třeba brát v potaz, zda se s jeho projevy na pracovišti nebo kdekoli v povinném subjektu reálně setkáváme, ať už osobně nebo zprostředkovaně, nebo jej vnímáme pouze jako potenciálně možné.
- c) Při stanovení **stupně dopadu** (závažnosti) korupčního rizika je nutné zvážit, zda je hrozbou především pro organizační celek (odbor, oddělení) nebo pro chod povinného subjektu. Některá rizika mohou mít velmi závažný dopad na fungování organizačního celku, na chodu povinného subjektu se ale projeví pouze marginálně (např.: přijetí „drobných pozorností“ od klientů za, byť korektně a v souladu s platnou legislativou odvedenou, práci může mít značný dopad na interpersonální vztahy na konkrétním pracovišti, fungování povinného subjektu jako celku výrazně nenaruší, při opakování však vede k poškození pověsti povinného subjektu).
- d) **Významnost vlivu korupčního rizika** je dána součinem stupně pravděpodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika a je rozdělena do pěti pásem. Obecnou tendencí hodnotitelů, kteří pracují s číselnou škálou, je výběr „středních hodnot“. Je třeba si uvědomit, že pokud se korupčnímu riziku přidělí „střední“ stupeň dopadu a současně určí stupeň pravděpodobnosti jeho vzniku rovněž jako „střední“, je i výsledkem „střední“ významnost vlivu rizika, což ovšem reálně znamená, že se tato významnost vlivu korupčního rizika pohybuje v pásmu „významné“.

Doporučuje se, aby hodnocení korupčních rizik bylo dvouúrovňové, tedy aby ho prováděl **hodnotitel**, a výsledek hodnocení prověřil **schvalovatel**.

Hodnotitelé (vedoucí oddělení, zástupce vedoucího samostatného oddělení) provádějí identifikaci, popis a hodnocení veškerých rizik v jednotlivých odděleních nebo samostatných odděleních.

Schvalovatelé (vrchní ředitelé sekcí, ředitelé odborů, vedoucí samostatného oddělení) provádějí kontrolu a schválení veškerých „hodnotitelů“ zhodnocených rizik celého odboru nebo samostatného oddělení.

Stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika (P)

Bodové hodnocení	Pravděpodobný výskyt rizika	Popis
1	Téměř vyloučené	Vyskytne se pouze ve výjimečných případech.
2	Nepravděpodobné	Někdy se může vyskytnout, ale není to pravděpodobné.
3	Možné	Někdy se může vyskytnout.
4	Pravděpodobné	Pravděpodobně se vyskytne.
5	Téměř jisté	Vyskytne se skoro vždy.

Stupnice dopadu korupčního rizika (D)

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Nevýznamné (Prakticky žádné)	Neovlivňuje znatelně ani vnitřní chod povinného subjektu, neřeší se většinou na úrovni vedoucích zaměstnanců.
2	Méně významné (Málo podstatné)	Ovlivňuje zejména vnitřní chod povinného subjektu, řeší většinou nižší stupně vedoucích zaměstnanců (vedoucí oddělení), vlivy se většinou řeší v rámci běžného chodu.
3	Významné (Podstatné)	Ovlivňuje vnitřní i vnější chod povinného subjektu, řeší většinou střední stupně vedoucích zaměstnanců (ředitel odboru, vedoucí samostatného oddělení).
4	Velmi významné (Zásadní)	Ovlivňuje vnitřní i vnější chod povinného subjektu, řeší většinou vyšší stupně vedoucích zaměstnanců, státní tajemník, vrchní ředitel sekce), hrozba významných ztrát – škody, soudní spory apod.
5	Kritické (Devastující)	Krizové situace řešené na úrovni vedení povinného subjektu, mající vliv na jeho chod (např. neplnění strategických cílů).

významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (P) x dopad výskytu rizika (D)

Rizika se zapisují do tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik.

Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik

Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik je nástrojem pro sestavení seznamu rizik. Příklad tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik:

Pořadové číslo rizika	Útvar	Název rizika	Scénář rizika	Pravděpodobnost výskytu rizika	Dopad výskytu rizika	Stupeň významnosti rizika	Opatření k eliminaci rizika

Pořadové číslo rizika – číslo přidělené konkrétnímu riziku (nemění se). Údaje v tabulce lze řadit (mimo jiné) podle útvarů (přehled, jaká rizika má který útvar), nebo podle stupně významnosti rizika (přehled rizik od nejzávažnějších po nejméně závažná), případně mít obě řazení. Pořadové číslo rizika slouží k rychlému vyhledání konkrétního rizika bez ohledu na třídění.

Útvar – útvar, který riziko identifikoval. Může se jednat o sekci, odbor, oddělení či jinou organizační jednotku. K identifikaci lze použít i číslo útvaru (dle organizační struktury povinného subjektu).

Název rizika – stručný popis konkrétní činnosti/procesu/korupčního jevu, ve kterém může riziko s nežádoucími dopady nastat.

Scénář rizika – stručný popis rizika, vztahující se k příslušné činnosti/procesu/korupčnímu jevu tak, aby byl zřejmý jeho obsah (podstata), tzn. v čem riziko, s nímž je spojen nežádoucí dopad, spočívá.

Pravděpodobnost výskytu rizika (P) – bodové ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika podle stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika.

Dopad výskytu rizika (D) – bodové ohodnocení vnímaného dopadu rizika podle stupnice dopadu korupčního rizika.

Stupeň významnosti rizika (V) – je dán součinem bodového ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika a míry dopadu rizika ($P \times D$).

Opatření k eliminaci rizika – popis, jakým způsobem se pravděpodobnost výskytu rizika nebo jeho dopad eliminuje, případně jaké kroky budou provedeny k jeho další eliminaci (např. úprava vnitřního kontrolního systému, formalizace postupů ve vnitřním předpisu, stanovení odpovědností za výkon určitých činností, změna nebo nové nastavení schvalovacího postupu apod.). Možné je též akceptovat riziko bez přijetí opatření k jeho eliminaci, event. přenést riziko na jiný subjekt (např. pojištění).

Tabulka může obsahovat další údaje, např. seznam souvisejících předpisů.

Vzorový příklad vyplnění tabulky pro identifikaci a hodnocení korupčních rizik V tabulce jsou barevně odlišené významnosti rizik (viz mapa korupčních rizik). Není to nutné, ale tabulka je tak přehlednější.

Poř. číslo	Útvar	Název rizika	Scénář rizika	P	D	V	Opatření k eliminaci rizika
1	AAA	Ovlivnění výsledku auditu	Zaměstnanec provádějící audit za poskytnutou výhodu ovlivní výsledek auditu tak, aby nebyly odhaleny významné nedostatky.	2	3	6	Audity provádí auditorský tým v čele s vedoucím auditorského týmu, průběh auditu je supervizován vedoucím oddělení interního auditu, výsledky projednány s auditovanými útvary a nadřízenými zaměstnanci. Formalizace částí procesu výkonu interního auditu.
2	BBB	Výběrové řízení	Ovlivnění způsobu vyřizování žádostí.	1	3	3	Zveřejňování podmínek výběrového řízení, kolektivní posuzování žádostí, vyloučení osobního (mimopracovního) styku se žadateli.
3	CCC	Tvorba a připomínkování koncepčních materiálů	Zaměstnanec upraví návrh koncepčního materiálu či připomínky k němu ve prospěch zájmové skupiny.	2	4	8	Uplatňování kontrolního mechanismu v podobě týmové spolupráce a dále věcná kontrola příslušného odboru. Předcházení přednostnímu zacházení transparentním přístupem ke klíčovým aktérům.
4	AAA	Ovlivnění výsledků veřejnosprávní kontroly	Zaměstnanec ovlivní výsledek veřejnosprávní kontroly tak, aby vyzněl ve prospěch osoby poskytující neoprávněnou výhodu.	3	4	12	Veřejnosprávní kontroly se účastní minimálně dvoučlenná kontrolní skupina, průběh a výsledek kontroly je vždy sledován vedoucím oddělení a ředitelem odboru. Účast vedoucího oddělení a příležitostná účast ředitele odboru při výkonu veřejnosprávních kontrol na místě.

5	DDD	Ovlivnění poskytnutí dotace konkrétnímu subjektu	Poskytnutí dotace subjektu poskytujícího úplatek, ačkoli projekt nesplnil kritéria dotačního řízení.	1	3	3	Dodržovat postupy stanovené vnitřním předpisem a metodikou. Dodržovat proces projednávání a schvalování návrhů do-tací.
6	EEE	Informace	Zaměstnanec poskytne informace nebo umožní přístup k informacím zájemci o tyto informace, a to za účelem osobního prospěchu nebo prospěchu jiné osoby. Zaměstnanec např.: - zneužije informace z bezpečnostních systémů, - zneužije oprávnění k přístupu k citlivým informacím, - poskytne citlivé informace/kopii audiozáznamu z jednání, které je neveřejné, neoprávněné osobě.	2	3	6	S informacemi (důvěrnými, utajovanými, citlivými apod.) nakládají pouze důvěryhodní zaměstnanci, popř. zaměstnanci s příslušným osvědčením, a to v souladu s interními a právními předpisy. Kontrola přístupu k informacím, kontrola informací včetně evidence editace. Kontrola užívaných elektronických nástrojů (e-mail, stahování dat na vlastní zařízení atd.). Průběžná kontrola vedoucím zaměstnancem. Vnitřní kontrola důležitých výstupů další osobou. Příslušných jednání se účastní pouze prověřený zaměstnanci.
7	BBB	Příprava a realizace veřejných zakázek.	Nedodržení zákona o zadávání veřejných zakázek k získání výhody pro jednoho uchazeče. Komunikace s uchazečem o zakázku nebo s potenciálním dodavatelem služby nad rámec přípustných konzultací k získání výhody. Vazby zaměstnanců na uchazeče, možný střet zájmů. Obsah zadávací dokumentace nebude objektivně a transparentně nastaven, bude zvýhodňovat dodavatele určitého typu.	3	5	1 5	Vedení odboru zajistí objektivní a transparentní znění zadávací dokumentace v rámci řídicí kontroly. Bude sledovat možný střet zájmů, který v zárodku eliminuje odnětím účasti zaměstnance na zadání nebo výběru. Vedení odboru i určení zaměstnanci projdou protikorupčním školením (střet zájmů).

8	FFF	Pokladní agenda	Zaměstnanec pokladny poskytne jiné osobě informace týkající se citlivé personální či mzdové agendy jiného zaměstnance či zaměstnanců.	2	2	4	Důsledné dodržování mlčenlivosti o údajích ostatních zaměstnanců. Ředitel odboru seznamuje zaměstnance se souvisejícími předpisy proti podpisu, případně prostřednictvím služebního e-mailu.
---	-----	-----------------	---	---	---	---	--

3. Mapa korupčních rizik

Mapa korupčních rizik slouží ke grafickému znázornění rizik. **Zařazení korupčních rizik do předem stanovených intervalů významnosti** (nevýznamné, méně významné, významné, velmi významné a kritické) **je nezastupitelné pro stanovení strategie jejich řízení.** Zvládání rizik s různou mírou významnosti vyžaduje diferencovaný přístup. Taktika řízení korupčních rizik spočívá ve výběru nejvhodnějšího postupu pro zvládání příslušného rizika. Zvládání rizika spočívá obecně ve snižování jeho dopadu anebo pravděpodobnosti jeho výskytu. Zde jsou uvedeny stupnice od méně významného k více významnému, v praxi lze použít i stupnici obrácenou, od významného k méně významnému.

Základní pole pro mapu rizik

		Pravděpodobnost výskytu rizika				
		1	2	3	4	5
Dopad výskytu rizika	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5

Součástí Mapy je rozdělení rizik do pěti barevných oblastí dle nastavené klasifikační stupnice pro významnost rizika, kdy platí vzorec:

Významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (P) x dopad výskytu rizika (D)

Grafické zobrazení mapy korupčních rizik se vytvoří tak, že do základního pole pro mapu rizik (viz výše), do patřičné „souřadnice“, se vepíše pořadové číslo rizika z tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik (viz výše). V jednom políčku tak může být zapsáno více rizik a je patrné rozložení jednotlivých rizik i jejich významnost. Zároveň lze rychle dohledat patřičné riziko.

Vzorový příklad vyplnění mapy korupčních rizik

v návaznosti na vzorový příklad vyplnění tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik.

		Pravděpodobnost výskytu rizika				
		1	2	3	4	5
Dopad výskytu rizika	5			7		
	4		3	4		
	3	2,5	1,6			
	2		8			
	1					

Z mapy rizik plyne, že kritické je riziko č. 7, velmi významná rizika č. 3 a 4.

Klasifikační stupnice pro významnost rizika:

Stupeň významnosti rizika	Významnost rizika			
Nevýznamné	1	2		
Méně významné	3	4		
Významné	4	5	6	9
Velmi významné	8	10	12	
Kritické	15	16	20	25

Významnost vlivu korupčního rizika:

Významnost vlivu	postup při zjištění korupčního rizika
Nevýznamné	V rámci pravidelné roční analýzy korupčních rizik bude zjišťováno, zda došlo ke změně ve významnosti těchto rizik.
méně významné	Opatření ke zmírnění a vyloučení korupčních rizik budou navržena operativně v případě jejich reálného vzniku. V rámci pravidelné roční analýzy korupčních rizik bude zjišťováno, zda došlo ke změně významnosti těchto rizik.
Významné	Oblasti činnosti povinného subjektu nebo organizačního celku budou periodicky prošetřovány. Postup prošetřování bude vypracován ve spolupráci s dotčeným organizačním celkem, v případě potřeby s přispěním interního auditora a/nebo příslušné inspekce.

velmi významné	Při zjištění existence korupčních rizik bude zpracována analýza interních aktů řízení v dotčené oblasti činnosti povinného subjektu nebo organizačního celku a příslušné organizační struktury s cílem prověřit, zda jsou stávající protikorupční kontrolní mechanismy účinné pro odhalení a zabránění výskytu rizik. Výstupem analýzy budou doporučení k realizaci konkrétních protikorupčních opatření.
Kritické	

Důležitější než významnost rizika ($D \times P$) je stupeň významnosti rizika – **klasifikační stupnice**. Jak bylo psáno výše, středový výskyt rizika a středový dopad rizika znamená významné riziko ($3 \times 3 = 9$), avšak větší dopad (4) s menší pravděpodobností (2) je již velmi významné riziko, přesto že jeho významnost je nižší ($4 \times 2 = 8$). Zařazení těchto případů mezi významnost rizika s hodnocením „velmi významné“ je odůvodněno tím, že jeden z hodnocených ukazatelů (pravděpodobnost výskytu rizika nebo dopad výskytu rizika) je ohodnocen vyšším stupněm (bodovým ohodnocením).

Rizika kritická a velmi významná jsou považována za klíčová korupční rizika, pro která mají být stanovena opatření k jejich zvládnutí. Navrhne se konkrétní opatření ke snížení těchto rizik a plnění přijatých opatření se ve stanovených termínech pravidelně vyhodnocuje. Pokud v uplynulém období nedojde ke snížení významnosti rizika (dopadu či pravděpodobnosti), je nutné opatření k jeho snížení doplnit.

Ke klíčovému nebo významnému riziku se může vést **karta rizika**, což je dokument vedený vlastníkem rizika (schvalovatelem). Obsahuje především základní údaje o riziku, jeho hodnocení, přijatém opatření k řízení rizika včetně záznamů o jeho plnění a strategii zvládnutí nežádoucích dopadů rizika.

Vzorová karta rizika je na konci této přílohy.

VZOROVÁ KARTA RIZIKA

Název rizika:

Pořadové číslo rizika	
Vlastník rizika	<i>(ředitel odboru, vedoucí oddělení)</i>

Stručná charakteristika rizika:

Scénář rizika	
Příčiny (zdroje) rizika	
Nežádoucí dopad rizika	

Významnost rizika:

Pravděpodobnost výskytu	Dopad	Významnost

Přijaté opatření k vyloučení nebo minimalizaci, popř. prevenci rizika:

Plán plnění přijatého opatření k vyloučení nebo minimalizaci, popř. prevenci rizika:

Úkol	Termín plnění

Záznamy o plnění přijatých opatření		
Stanovená frekvence: (čtvrtletně/pololetně/jiná)		
Datum	Záznamy o hodnocení plnění přijatého opatření k vyloučení nebo minimalizaci rizika a o účinnosti zvolené strategie	Procentuální odhad plnění opatření